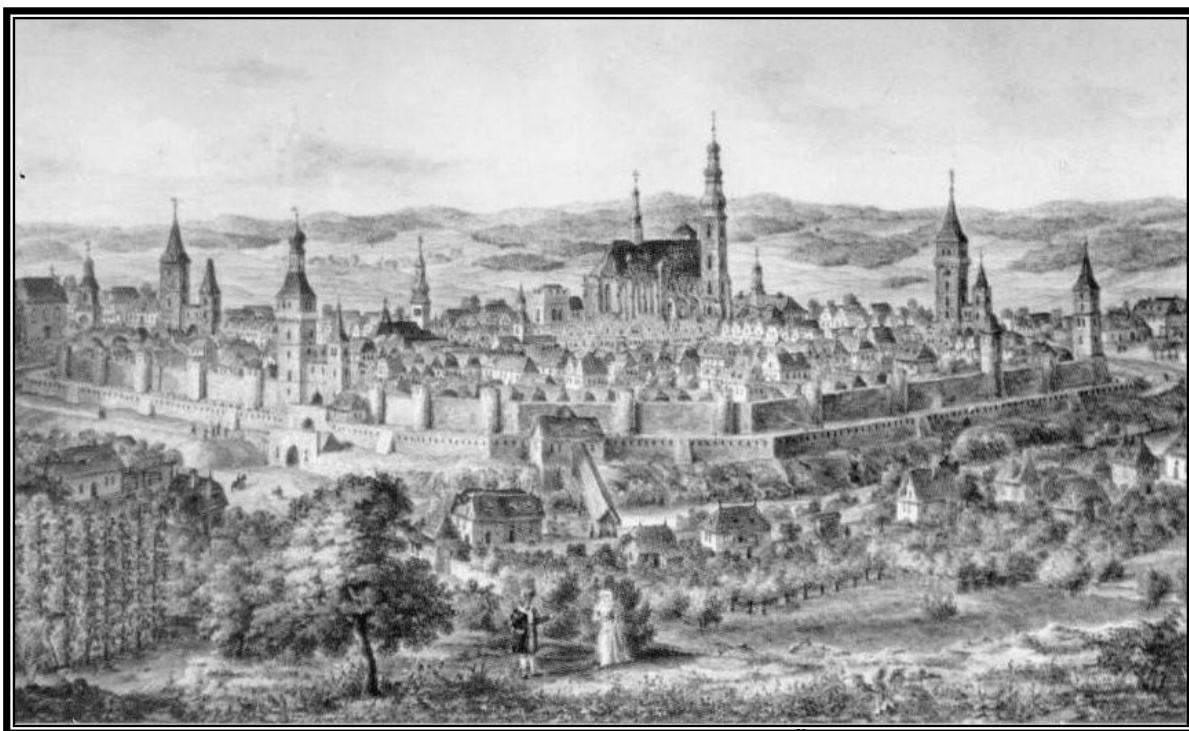

KRÁLOVSKÉ VĚNNÉ MĚSTO VYSOKÉ MÝTO

Ottova encyklopedie obecných vědomostí, díl XVII, strana 950 a 951 uvádí o Vysokém Mýtě :

Mýto Vysoké (Hohenmauth, lat. Alta Muta), král. věnné město v Čechách nad ř. Loučnou, 290 m n. m., skládá se z města vnitřního a ze tří předměstí (Pražského, Litomyšlského a Choceňského), má 878 domů, 9505 obyv. (bez vojska 8053), mimo část vojska skoro veskrze národnosti české. Vyznáním jest 9017 katolíků, 333 evangelíci a 87 židův. V Mýtě Vysokém jest stanice dráhy Choceň-Litomyšl, okresní hejtmanský, okr. soud, berní úřad, erární pošta, první prapor 98. pluku řadového, 30. pluk pěší a 2. pluk hulánský zem. obrany, první záložna, okr. záložna hospodářská a záložna občanská.

Vysoké Mýto w sedmnáctém století – Josef Sembera 1843

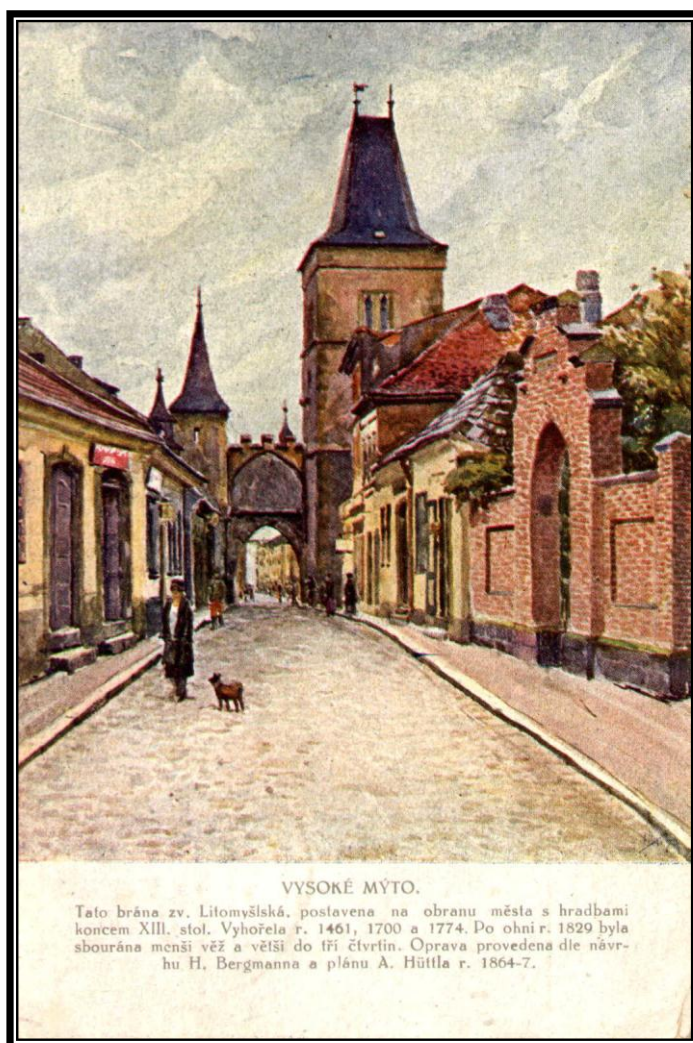
Z průmysl. závodů vyniká akc. cukrovar, tři cihelny (2 parostrojní), závod na zužitkování ovoce, parostr. pivovar, továrna na zboží keramické a dva parostr. závody truhlářské. Vzdělávací ústavy jsou: c. k. gymnasium, škola rolnicko-lukařská, pokrač. škola řemeslnická a kupecká, měšťanská a obec. škola dívčí a chlapecká. Z veřejných budov a prostranství památny jsou chrám sv. Vavřince, věže hradební (zvláště Pražská, v níž jest též museum), budovy školní, dům První záložny, troje kasárny, okr. nemocnice, rozsáhlé náměstí Královské, sady Jungmannovy a Rudolfovy, starý a nový hřbitov a j.

Dějiny. Kde nyní Mýto Vysoké stojí, vedla od prastarých časů silnice zemská, která spojovala hlavní hrady české, Olomouc a Prahu. Stopy silnice té dosud zřítí lze v hlubokých úvozových cestách od Džbánova k Mýtu a od Mýta k Vraclavi. Kdy bylo Mýto Vysoké založeno, není známo Přemysl Otakar II. vydal osadu v ruce německých kolonistův a povýšil ji r. 1264 na město. Noví osadníci obdrželi zároveň všechny pozemky na hodinu cesty kolem města a v okruhu tom dáno jim

těž výhradně právo ku provozování živností. Odtud nabylo Mýto Vysoké brzo tvářnosti docela nové: bylo ohrazeno příkopem a náspem a obeháno zdí asi 20 loket vysokou s třemi branami a věžemi, které se dočkaly dnešních dob (z bran jen Pražská a Litomyšlská), ovšem v podobě poněkud změněné. Vedle východů hlavních zřízeny časem i některé vedlejší, zvláště t. zv. fortna na konci ulice nyní Pivovarské; od ní se šlo krytou chodbou až k řece. Také vnitřek Mýta Vysokého byl hned s počátku novými občany valně změněn. Domy byly po většině přestavěny a podloubím opatřeny. Najihozáp. straně při hradbách založen chrám sv. Vavřince; o málo později položeny na sev.-záp. straně města základy k mužskému minoritskému klášteru; časem zřízen k tomu i klášter ženský. Nové královské město zastínilo rostoucí slávou svoji brzo starodávný sousední župní hrad vratislavský i stalo se již od počátku XIV. věku místo něho samo sídlem úřadu purkrabského a vůbec úřadů zemských. Za Karla IV. nastal v Mýtě Vysokém znamenitý ruch. Při rostoucím blahobytu přibývalo totiž značně obyvatelstva i domův a to nejen uvnitř hradeb, nýbrž i mimo ně.

Z dosavadních několika osamělých hospodářských stavení vyvinula se tři podměstí, Pražské, Litomyšlské a Choceňské; v tu dobu rozmáhal se i jazyk český a posléze následkem stálého proudu přistěhovalců z blízkého okolí opanoval docela. Jen několik jmen místních zachovalo až podnes pamět doby německé, na př. Limperky (Lindenberg), Šnakov (Schneckenhof), Harfa (Hart=les) a Neisbach. Se změnami národnostními nastal i převrat náboženský.

Mýto Vysoké dostalo se r. 1421 v ruce Pražanův a všecken lid přidal se k podobožím. Bohužel neobešly se změny ty pro město bez pohromy. Mnoho lidu bylo pobito a vedle četných domů soukromých vypáleny a pobořeny též oba kláštery. Jménem Pražanů vládl zde Orebita Diviš Bořek z Miletínka. Od smrti Žižkovy (1424) ocitlo se město v rukou Sirotkův i bylo jim pak poddáno až do osudné bitvy Lipanské (1434). Po smíru Jihlavském r. 1436 poddalo se Mýto Vysoké králi Sigmundovi i dostalo za to potvrzení všech statkův a svobod. K Jiříkovi Poděbradskému osvědčovali Mýtští hned od počátku přátelství upřímné; r. 1468 měli příležitost přivítati ho slavnostně také ve svých zdech. Až do těch dob mělo město v erbu svém draka; nástupce Jiříkův, Vladislav, změnil to r. 1471 v ten

VYSOKÉ MÝTO.

Tato brána zv. Litomyšlská, postavena na obranu města s hradbami koncem XIII. stol. Vyhořela r. 1461, 1700 a 1774. Po ohni r. 1829 byla sbourána menší věž a větší do tří čtvrtin. Oprava provedena dle návrhu H. Bergmanna a plánu A. Hüttla r. 1864-7.

způsob, že odtud městským znakem byl sv. Jiří v červ. poli, sedící na koni bělouši a probodávající draka dlouhým kopím. R. 1546 účastnili se někteří občané též odboje proti kr. Ferdinandovi, začez byly městu mnohé statky a svobody odňaty, uložena po-kuta 2000 kop grošův a nařízena nebývalá dosud daň z piva. Po katastrofě Bělohorské musilo město slíbiti králi Ferdinandovi věrnost a zaplatiti značnou summu peněz. Potom téměř po 30 let přicházelo vojsko za vojskem do ustrašené obce. Kontribucím nebylo konce a lid týrán tak, že mnozí raději z usedlostí svých prchali. Většina občanů vrátila se ke katolictví; ostatní, aby zachovali víru otcův, rovněž raději odešli a tak osířela a zpustla domů řada nová.

Choceňská brána

R. 1653, tedy pět let po ukončení války třicetileté, našlo se v městě měšťanů skutečně usedlých jenom 54, domův úplně pustých napočítáno 145 a krom toho ještě 26 domů pohořelých a pokažených. Ale tím míra neštěstí pro Mýto Vysoké nebyla vyčerpána. R. 1700 shořelo v městě 180 domův, brány a věže, radnice a pivovar. R. 1714 a 1715 řádl v městě mor. R. 1774 vyhořelo město znova. Za válek francouz. táhli Mýtem Vys. četní sborové vojenští. R. 1799, 1800, 1813 a 1815 brala se tudy armáda ruská; r. 1799, 1801 a 1813 procházeli městem Francouzové, r. 1804 vojska domácí. Mýto Vysoké spatřilo v pohnuté oné době Suvorova, arcikn. Karla a Jana, císaře Františka a jiné osoby vznešené. Brzo potom (1816) shořelo zase 174 domů, mezi nimi i Pražská věž a radnice. Posléze však ustaly kruté rány osudu.

Nový duch časový zjednal znenáhla zase náležité místo jazyku domácímu, hmotné poměry města se lepšily a sama tvářnost jeho nabývala rázu veselejšího.

Jitro svobody občanské pozdravili Mýtští radostně; první volby do měst. zastupitelstva vykonali dle nového řádu koncem října 1849. R. 1866 bylo Mýtu ještě jednou zakusiti starostí válečných. Po bitvě u Král. Hradce vidělo Benedeka a hostilo ve svých zdech Bismarcka, Moltkeho, ba i krále a korunního prince pruského.

Při novodobé úpravě města počalo se nejprve bouráním; od r. 1808 strženy v krátké době vnější a prostřední brány, jakož i věžky na konci podměstí Vraclavského a Litomyšlského. R. 1816 odstraněny jsou z náměstí krámce chlebové a kolna na hasičské náradí, r. 1838 zasypán také rybníček na náměstí a zbořena vojenská strážnice; r. 1844 stržena brána u Choceňské věže. Četné požáry měly v jistém smyslu i dobré následky; domy stavěny totiž potom napořád bytelněji a úhledněji. Od rekonstrukce podsíní a namnoze i štitů bylo odtud upouštěno, čímž zvláště náměstí valně změnilo svou tvářnost.

R. 1787 byl získán pro chrám Bendlův obraz nanebevzetí P. Marie z bývalého kláštera sedleckého. R. 1803 počalo se dláždit; v srpnu 1845 otevřeny stanice železniční v nedaleké Chocni a Janovičkách na nově zřízené dráze pražsko-olomúcké. R. 1879 založeny školy gymnasiální (r. 1895 postátněny), r. 1882 otevřena

dráha lokální s připojením do Chocně, r. 1883 obnovena Pražská věž. V době nejnovější zařízeny nové sady Rudolfovy, velké kasárny, městské museum, nový hřbitov a četné závody průmyslové. Také starožitný chrám sv. Vavřince s velikým nákladem se nově upravuje.

O vzrůstu obyvatelstva v Mýtě Vysokém zachovala se určitější data jen z XIX. století: r. 1830 bylo tam

4623 ob., r. 1843: 4512, r. 1857: 5369, r. 1869: 6018, r. 1881: 7019, r. 1890: 7216 (s vojskem 7751), r. 1900: 8053 (9505). V Mýtě Vys. narodili se: Šembera Alois V., Jireček Jos. a Herm. a j. Monografie o městě napsali Šembera a Herm. Jireček; o chrámě sv. Vavřince studii napsal Vrat. Votrubec.

Dr. Karel Křemen.

Pojďte s námi na náměstí, v jehož prostranství si připomeneme značnou část místní historie. Odtud přehlédneme pravidelný půdorys města z doby přemyslovské kolonizace v 13. století.

Původní forma města přetrvala věky a řídí dosud směr jeho života, vytváří jeho dopravní

linie. Z náměstí, které je z největších v Čechách (jeho strany měří průměrně 140 m) vybíhají ulice ze všech středů stran a po dvou i ze všech koutů. I kolem náměstí tvoří pravidelnou síť. V rohu náměstí je budova pošty, dům městského úřadu se zasedací síní, vyzdobenou malbami. akad. malíře J. Doubka. (Z dějin východočes. kraje: 1. Návštěva krále Jiřího ve V. Mýtě. 2. Hejtman Talafús brání svou rodnou tvrz Ostrov. 3. Jan Amos Komenský u Karla st. ze Žerotína v Brandýse n. O. 4. Udatný válečník Heřman z Bubna. 5. Záhuba Vršovců na hradě Vraclavi r. 1108. 6: Vystěhovalci z Luže opouštějí pro viru svou vlast.) Ulička u pošty připomíná jméno soukeníka Martina Stříbríka, jenž r. 1827 překonal

anglický rekord a zhotovil za 12 hodin kus sukna ze syrové vlny a ještě z něho se svými po-mocníky ušil šaty. Tato událost byla zaznamenána evropským tiskem.

Od pošty dobře přehlédneme všechny tři věže a brány, pozůstatky z dávné hradební soustavy městské z 13. stol. Situace bran a sled opevnění se od té doby nezměnily, ale věže a brány patří ve své hmotě i slohu 14. stol. Směrem východním spatříme Choceňskou věž, přestavbami nejméně dotčenou, jižně bránu Litomyšlskou, která je dnes o dvě patra nižší, než bývala, a Pražskou bránu, restaurovanou r. 1883. Klatovský výtvarník Snina oživil plochu náměstí Mariánským sloupem z r. 1715. (Sochy sv. Josefa, sv. Jana Nepomuckého, sv. Vavřince a sv. Floriána, ve výplních lat. nápisy s věnováním a prosbou o ochranu obyvatelstva.)

Stará radnice s vysokým štítem a věžičkou (okresní soud, č. 96) pamatuje doby husitské, kdy Vysoké Mýto stálo pevně při české národní věci a jeho korouhev oddaně vlála jak pod prapory Prokopa Velikého, tak pod prapory Jiřího Poděbradského, který z této budovy vydal dne 21. srpna 1468 svůj list Kutnohorským. Vzpomeneme tu výsad a starých práv královského věnného města, jež vysílalo s ostatními 29 královskými městy své zástupce na sněm a zúčastnilo se královské volby Jana Lucemburského.

Několik velikých požárů a zejména události třicetileté války krutě zasáhly do rozvoje města, které bylo tehdy téměř vylištěno. Za francouzských válek procházela městem vítězná vojska ruská pod vedením maršála Suvorova, jehož busta s pamětní deskou je umístěna na vedlejším domě č. 97 (ak. sochař Jan Hu-báček). Suvorov ve

Vys. Mýtě přenocoval dne 1. února 1800 a podepsal se v pamětní knize střeleckého spolku. (U Pražské brány dřívější střelnice, přest. r. 1900 v moderní gotice podle návrhu arch. Jos. Podhajského, s původními kresbami Ládi Nováka.)

Tak zvaná nová radnice, dům obecního úřadu č. 91, s dvojitým barokním štítem (1536), byla svědkem prvního českého divadelního představení, které tu vypravil r. 1825 Al. Vojtěch Šembera.

Cestou od pošty k Pražské bráně mineme rodný dům Bedřicha Bridela (č. 15), nejlepšího básníka katolického baroka. Fügnerovou ulicí zajdeme k sokolovně (čes. renesance, 1902) s Tyršovým pomníkem, dílem Josefa Jílka, L. Vocélky a místní dílny Znojenských. Do zahradní zdi sokolovny jsou vsazeny kameny z byv. kláštera se šlechtickými štíty s počátku 15. stol. (Kláštery klarisek a minoritů, které v těchto místech stávaly, zanikly za husitských válek.) Na nádvoří sokolovny je klášterská bašta, před zahradou sokolovny vodárenská bašta, která kdysi

zásobovala vodou kašny na náměstí a studně v ulicích. Pod sokolovnou je botanická zahrada (1906) se sbírkou vytrvalých rostlin (zbytky hradeb).

Vracíme se Fügnerovou ulicí a Pražskou branou zajdeme k Havlíčkovým sadům, (soška satyra - Jos. Jílek) a k budově Šemberova divadla. Vystavěla ji r. 1924 Orlická stavebná pro 600 návštěvníků. Pod divadlem v Hálkově ulici je Husův sbor církve československé (1937). Na Pražské třídě je býv. hostinec Na podloubí (U bílého beránka) z r. 1755, pamatující formanské časy a vyhlášený na bývalé pražsko-vídeňské silnici.

Vracejíce se na náměstí, jdeme nyní po jeho západní straně. V domě č. 206 je gotický portál z 15. stol. Bývala zde od r. 1860 pošta, patřící Janu Hippenreiterovi, příteli Havlíčkovu. V rohu náměstí je Chadimův dům č. 203, který patřil proslulému zvonaři Janu Zejdovi (zvonky v Holcích, Chrudimi a Poličce). V témž rohu je dům č. 195. se zdobeným rokokovým průčelím, v základech ze 16. stol., se zprohýbaným štítem, vyvrcholeným hlavou Hermovou. V přízemí tohoto

domu do ulice Karolíny Světlé jsou tepané mříže s ornamentem z konce 17. stol. Dům okresní spořitelny a záložny (č. 190 a 191) byl přestavěn arch. S. Hellerem z Prahy a J. Drtinou z Vys. Mýta r. 1877. Obchodní dům č. 189, založený r. 1794, má orámovaný vchod i výkladní skříně starými

kupeckými znaky. Bývala zde vinárna kupce Tichého, kam chodil za svých vysokomýtských návštěv Karel Havlíček Borovský do družného kruhu svých přátel. (Jeho rodina bydlela r. 1849 po tři měsíce, v hostinci U Lípy.)

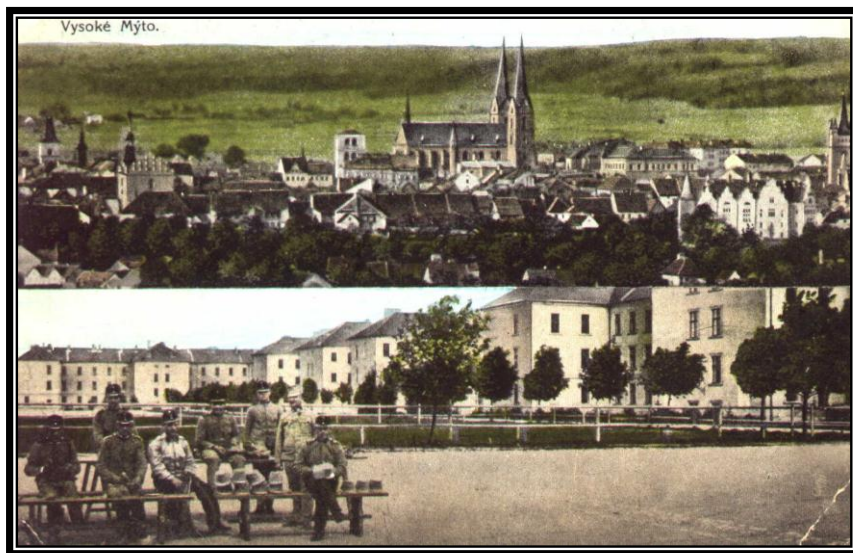
Stranou od obchodního střediska, věnovaného starostem pozemským, je odsunuto kostelní náměstí, dnes nesoucí jméno Otmara Vaňorného, vynikajícího překladatele Homéra a Vergilia, dřívějšího profesora zdejšího gymnasia. Mohutná gotická stavba chrámu sv. Vavřince je v základech z 2. pol. 13. stol., byla restaurována naposledy v l. 1873 - 1902 stav. Fr. Schmoranzem ze Slatiňan a stavitelem svatovítského chrámu v Praze arch. Jos. Mockrem. (Osa chrámu měří 53 m, výška klenby 21 m, výška věží 70 m). Nad hlavním oltářem, 20 m vysokým, je největší obraz Petra Brandla „Nanebevzetí Panny Marie“. Cínová křtitelnice z r. 1499 je dílo Ondřeje Ptáčka z Kutné Hory.

Široká dvoupatrová věž naproti kostelu je stará zvonice, postavená ze zdiva zbořených klášterů (1583). Naproti kostelu je budova II. národní školy (1856) a s druhé strany budova gymnasia a I. národní školy (1882).

Z náměstí jdeme Tůmovou ulicí směrem k Litomyšlské bráně kolem rodného domu buditele a spisovatele Jana Javornického, s pamětní deskou (č. 100). Projdeme branou, naproti hotelu Tejnora zabočíme vpravo do Jirečkovy ulice k rod-

němu domu spisovatelů Josefa a Hermenegilda Jirečka (č. 77 s pamětní deskou). Vrátime se k hotelu, a zajdeme ke kostelu Nejsvětější Trojice, (dílo mistra Blažeje z Litomyšle, 1543), slohově nejednotnému, z poslední doby gotiky a s barokní úpravou chrámové lodi. Barokní štít s portálem je od pardubického sochaře Vlčka. Uvnitř náhrobek s erby rodu Milevinských a z Mečkova. (Vilém Jeník z Mečkova a na Uhersku v Jiráskově díle „V cizích službách“.)

Pod kostelem v Jungmannových sadech je budova středních škol (1906) s bustou Šemberovou, Preslovou, Komenského, Veleslavínovou, Jungmannovou, Palackého, Husovou, Štítného, Šafaříkovou a Purkyňovou (práce Jos. Jílka). Před stř. školou pomník padlých v první světové válce (1923). Dále v Jungmannových sadech relief Jungmannů v a v hradební zdi zasazené nápisy s přehledem

nejdůležitějších událostí z dějin města. Opět se vrátíme k hotelu Tejnata a jdeme na konec Litomyšlského předměstí, abychom si prohlédli fresky na st. velkostatku, dílo Ant. Picky, (podle návrhu Mikuláše Alše), 1952 restaurované. (Obrazy ze slovanského života Rodina. Host.)

Podrobněji se seznámíme s minulostí

města i kraje i s dnešním jeho rozvojem v městském museu (Šemberova ul. č: 125), v rodném domě spisovatele Al. Vojtěcha Šembery, kde jsou bohaté musejní sbírky s obrazárnou.

Z místních rodáků si připomeneme alespoň tato jména :

Jan z Mýta (1387), mistr vys. učení praž., učitel Husův; Matouš Hosius Vysokomýtský (1555 = 1589), zeměpisec, překladatel Moskevské kroniky; Bedřich Bridel (1619 - 1680), duch. básník katolického baroka; Jan Javornický (1785 - 1847), pedag. spisovatel; Al. Vojtěch Šembera, prof. vídeň. university, spisovatel (1807 - 1882); Josef a Hermenegild Jireček (1825 - 1888; 1827 - 1909), čeští spisovatelé; kreslíř Josef Šembera (1794 - 1866); Martin Kopecký, 1777 - 1854, plzeňský starosta, zakladatel moderní Plzně; Hermenegild (nar. 1858) a Karel Škorpil, (nar. 1859), bulharští archeologové; Čeněk Katandra, (1848 - 1928.), beletrista; Hugo Th. Kolisko, (1856 - 1929), ped. spisovatel; Robert Žejglic, (nar. 1856), ped. spisovatel; Jiří Zach (nar. 1830), historik; Alois Česáný (nar. 1861), novinář; Jan Čermák (1867 - 1935), hud. skladatel; Karel Irenej Černý (1864 - 1834), filolog; Josef Bartoš (nar. 1887), hudební kritik a spisovatel; Jaroslav Bednář (nar. 1889), básník a romanopisec; Marie Žaludová (nar. 1898), operní pěvkyně Národního divadla v Brně; Milada Čadikovičová (nar. 1920), operní pěvkyně; Jan Podhajský (1914), akadem. malíř, grafik; MUDr. Jaroslav Lichtenberg, (1906), docent; MUDr. Otakar Poupa, (1916), docent.

Ve Vys. Mýtě žili a působili: Patrik Blažek, 1851 - 1905, spisovatel a novinář; Jos. Böhm, nar. 1881, ředitel kůru, hudeb. skladatel; Jos. Chalupník, 1860 -

1933, ředitel školy, informátor Terezy Novákové; MUDr Ladislav Jeništa, nar. 1876, primář nemocnice, spisovatel; Noemi Jirečková, nar. 1874, klavírní virtuoska; Jan Juška, nar. 1907, uč. stř. šk., ak. malíř; Josef Kolář; nar. 1884 - umučen v Osvětimi 1942, řed. gymn., překladatel Lucretia, sokolský pracovník; Dr. Fr. Loskot, 1870 - 1932, gymn. profesor, dějepisec čes. poměrů nábož.; Fr. Machala, 1877 - 1937, gymn. prof., překladatel Lukiana; Jar. Nečas, nar. 1913, gymn. prof., básník; Alois Srnský, nar. 1879, gymn. prof., akad. malíř; Tereza Svatová, 1858 - 1940, spisovatelka; Marie Tauberová, operní pěvkyně Nár. divadla v Praze; Otmar Vaňorný, Ph. dr. h. c., 1860 - 1947, gymn. prof., překladatel Homéra a Věrgilia; MUDr. Jos. Vinař, nar. 1876, voj. lékař, profesor dějin lékařství.

Rekreaci slouží Tyršova veřejná plovárna z r. 1933 s hladinou 6.685 m² a záv. bazénem 55x12,5 m, jedna z největších ve východních Čechách, moderní sportoviště s hřištěm

na kopanou, odbíjenou, košíkovou, se vzornou atletickou, běžeckou drahou, s několika tenisovými dvorci atd. Proslulý je rybolov na Loučné, která podle posudku zkušených odborníků je nejkrásnější a nejlépe obhospodařovanou pstruhovou řekou ve střední Evropě.

V blízkosti města je rozsáhlý les na Vinicích, kam vede betonový chodník. (Pomník Sv. Čecha.) Z ostatních turisticky zajímavých míst je Vraclav s hradištěm a památníkem z r. 1908, připomínajícím vyvraždění rodu Vršovců (1108). K obci přiléhá osada Sv. Mikuláš s barokním chrámem a vydatným pramenem vody, jež byla považována za léčivou (lázně byly zrušeny kolem r. 1860). Ostrov je z nejstarších osad v okolí, majitelem tvrze byl slavný husitský válečník Jan Talafús z Ostrova. V Zámrsku nás upoutá výstavný zámek, v blízkém Dobříkově podkarpatorský kostelíček. Kolem Horního Jelení jsou rozsáhlé lesy a v místním farním kostele je náhrobek Heřmana z Bubna. Chocení s povodím Tiché Orlice a přírodním parkem v Pelinách vábí letní ho-sty i turisty. Brandýs n. O, byl střediskem bratrského života, rodištěm ochránce Českých bratří Karla st. ze Žerotína a útočištěm Jana Amose Komenského (pomník v Klopotech z r.1865). Růžový palouček u Újezdce připomíná odchod Bratří do vyhnanství.

Zasazené nápisy s přehledem nejdůležitějších událostí z dějin města v hradební zdi v Jungmannových sadech:

1264

Jsou tyto hradby stavěny.

23. února 1318

Bral se Mýtem král Jan a s Královnou Alžbětou, poslední

	Přemyslovnou.
21. srpna 1381	Uděleno městu Vysokému Mýtu právo popravý v okrsku 6 mil králem Václavem.
30. dubna 1421	Dobyl Žižka Vysoké Mýto.
21. srpna 1468	Meškal král Jiří ve Vysokém Mýtě.
1562	Arcikníže Ferdinand z Hradu Pražského žádá pro krále Maxmiliána a arciknížete Karla některé pstruhy což jich mají neb míti mohou pro tabuli královskou.
1567	Bylo v městě 368 domů.
1583	Jel městem císař Rudolf II. bera sa z Moravy přes Letovice, Svitavy a Litomyšl do Čech.
8. listopadu 1620 do 16. září 1622	Po bitvě Bělohorské vyplaceno v městě kontribuci a útrat na lid vojenský 178.099 Zlatých.
1639	Vtrhlo silné oddělení švédské jízdy do Města. Purkmistra Jeronyma Vodičku a primasa Christofa Šebestiana do Slezka odvěkli a tam uvěznily, protože neměli čím výpalné zaplatiti.
1715	57 osob zemřelo morem z nichž 49 pochováno Pod Hájky.
1742	Bral se Vysokým Mýtem Fridrich II. ,král Pruský v první vojně proti Rakousku vedené.
6. srpna 1774	Shořelo v městě 291 domů, kostel děkanský, zvonice, děkanská škola, špitál, radnice, věž Vratislavská a Choceňská, 36 stodol.
1. února 1800	Nocoval ve Vysokém Mýtě slavný ruský vojevůdce generalissimus kníže Suvorov v domě č.p. 97/I na náměstí.
1814	Shledáno, že jest město Vysoké Mýto dle čísel domů šestým a dle obyvatelstva 17. městem v Království Českém.
14. června 1816	Zachváčeno město velkým ohněm. Shořelo 180 domů v městě, 25 stavení, 11 stodol na Pražském předměstí.
26. dubna 1827	Provedl Martin Stříbřík za 12 hodin z vlny hotový oblek.
6. července 1866	Po rozhodné bitvě u Hradce Králové dne 3. července přibyli do města o 5. hodině první prušti jezdci 10. hulánského pluku.
9. července 1866	Přijel pruský král Vilém I. a ubytoval se s celým dvorem v hotelu Pošta.
27. března 1907	Zasazena deska na dům Šemberův k oslavení jeho stého výročí narození.
9. července 1929	Zavítal do Vysokého Mýta první prezident republiky Tomáš G. Masaryk.
4. listopadu 1929	Mistr Alois Jirásek poctil návštěvou svůj 30. pluk i město naše.
18. března 1930	Vzává město hold popeli svého čestného občana Aloise Jiráska při poslední cestě z Prahy, přes Vysoké Mýto do Hronova.

16. března 1939	Vtrhla do Vysokého Mýta německá nacistická vojska. Za jejího pobytu bylo město podrobeno kruté perzekuci. 20 jeho nejlepších synů položilo život za svobodu národa.
1939 – 1942	Pracovala na bývalém Gymnaziu ilegální studenská komunistická skupina
5. a 9. prosince 1942	Všichni Židé z Vysokého Mýta a blízkého okolí byli odvezeni do koncentračních táborů. Z 46 osob se jen 7 dočkalo osvobození.
únor až květen 1945	Bojoval v okolí partyzánský oddíl mjr. Krylova vlastním jménem Charimova.
5. května 1945	Povstalo vysokomýtské občanstvo proti německým vetřelcům a ujalo se zprávy města.
9. května 1945	Konečně převzetí moci, kdy obyvatelstvo města společně s oddílem slavné Rudé armády německou posádku odzbrojilo.
1950 - 1960	Byla provedena rekonstrukce vodovodu a výstavba nové vodárny a vodojemů nákladem 23 mil. Kčs. Trubní síť po městě měří 33 km.
1957	Ve zdejším městě otevřena Galerie výtvarného umění.
1958	Opravena bář veže zvaná „Karaska“ a pokryta novou šindelovou krytinou.
1959	Bylo započato s plynifikací města.
1961	Dokončena úprava náměstí, která si vyžádala nákladu 2,5 mil. Kčs. Dokončena výstavba nového sportovního stadionu.
21. srpna 1968	Do Vysokého Mýta vtrhla vojska pěti států Varšavské smlouvy. Byla zde umístěna silná posádka i s rodinnými příslušníky.
16. července 1990	Poslední sovětský voják odešel z města.
4. června 1993	U příležitosti světového běhu míru byl našemu městu udělen světovou organizací Sri Chinmoye čestný titul „Město míru Sry Chinmoye“
červen 1997	100 let trvání první školy pro vodní hospodářství v Českých zemích a na Slovensku.
1996 – 1997	Byla provedena rekonstrukce náměstí Přemysla Otakara II.

**Oslavy 100. let založení sboru dobrovolných hasičů
na náměstí Přemysla Otakara II. 27. června 1971**

